

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 255/2015-16

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 22. apríla 2015 v senáte zloženom z predsedu Sergeja Kohuta (sudca spravodajca) a zo sudcov Lajosa Mészárosa a Ladislava Orosza predbežne prerokoval sťažnosť [REDACTED], [REDACTED], zastúpenej advokátkou JUDr. Silviou Sovovou, Žižkova 6, Košice, vo veci namietaného porušenia jej základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Košice I v konaní vedenom pod sp. zn. 10 C 21/2011 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť [REDACTED] o d m i e t a ako neprípustnú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 25. februára 2015 doručená sťažnosť [REDACTED], [REDACTED] (ďalej len „sťažovateľka“), ktorou namieta porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na

prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Košice I (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 10 C 21/2011.

Zo sťažnosti a z jej príloh vyplynulo, že namietané konanie začalo na základe návrhu sťažovateľky z 25. januára 2011, ktorým sa sťažovateľka domáha proti [REDAKOVANÉ] a spol. vyslovenia neúčinnosti uznesenia schôdze vlastníkov bytov a nebytových priestorov domu na [REDAKOVANÉ] z 11. januára 2011.

Po podaní návrhu na začatie konania si sťažovateľka zvolila právnu zástupkyňu a 14. februára 2011 doručila okresnému súdu splnomocnenie spolu s návrhom na nariadenie predbežného opatrenia.

Okresný súd o návrhu na nariadenie predbežného opatrenia rozhodol uznesením zo 14. marca 2011 tak, že ho zamietol. Proti tomuto uzneseniu podala sťažovateľka odvolanie, o ktorom rozhodol Krajský súd v Košiciach uznesením sp. zn. 4 Co 117/2011 zo 16. mája 2011 tak, že uznesenie okresného súdu ako vecne správne potvrdil.

Sťažovateľka v sťažnosti okrem iného uviedla:

«Od rozhodnutia Krajského súdu v Košiciach Okresný súd Košice I... neurobil v tejto veci niekoľko rokov vôbec žiaden úkon s výnimkou toho, že mi prostredníctvom mojej právnej zástupkyne doručil procesné poučenie o právach účastníka konania, na ktoré som odpovedala dňa 28.3.2012. A to všetko napriek tomu, že som výslovne žiadala vytýčenie termínu pojednávania prostredníctvom svojej právnej zástupkyne ešte dňa 19.3.2012...

Keďže o mojom návrhu Okresný súd Košice I ku dňu 11.11.2013 vôbec nevytýčil ani jediný termín pojednávania, obrátila som sa s prvou sťažnosťou na Váš Ústavný súd už dňa 11.11.2013.

Ústavný súd Slovenskej republiky svojim Uznesením zo dňa 3.4.2014 moju sťažnosť odmietol ako neprípustnú... to kvôli tomu, že som sa vopred nestážovala na prietahy v konaní u predsedu súdu. Je pravdou, že oficiálnu sťažnosť predsedovi Okresného súdu Košice I som nepodávala, nakoľko mám za to, že by sa tým nič nezmenilo a v konečnom

dôsledku s prihliadnutím na ostatnú judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva, takýto zbytočný administratívny úkon ani nie je pre podanie ústavnej sťažnosti potrebný.

Mám informácie o iných obdobných sťažnostiach na prietahy v konaní Ústavnému súdu bez podania sťažnosti predsedovi súdu, a tie odmietnuté neboli.

Ak moju sťažnosť súd vybavil odmietnutím, tak konal nesprávne, v rozpore s judikatúrou Európskeho súdu pre ľudské práva a tiež v rozpore s rozhodovacou praxou iných senátov Ústavného súdu.

Dost' zaujímavé je to, že v čase, kedy mal súd posudzovať moju sťažnosť, mi bolo doručené predvolanie na prvé pojednávanie vo veci, ktoré sa malo uskutočniť dňa 8.4.2014. Niet najmenších pochyb, že echo o podanej žiadosti sa dostalo na Okresný súd Košice I a tento súd akože začal konať. Takže aj keby moja sťažnosť nebola nesprávnym postupom konkrétneho senátu Ústavného súdu odmietnutá, bola by asi úplnou náhodou, samozrejme, neodôvodnená, lebo súd začal konať..

V skutočnosti súd konať nezačal, prietahy v tomto konaní sú s najväčšou pravdepodobnosťou úplne úmyselné. Okresný súd Košice I mi dáva jasne najavo, že o mojom návrhu konať ani náhodou nezačne. A to napriek tomu, že medzi všeobecnými súdmi a Vaším Ústavným súdom existuje pravdepodobne výmena informácií a je spravidla inscenované „súdne konanie“.

V mojom prípade bol teda nariadený prvý termín pojednávania na deň 8.4.2014. Len deň predtým mi však bolo e-mailom mojej právnej zástupkyňi oznámené, že toto pojednávanie bude zrušené. Údajne pre PN sudkyne.

Ďalší termín pojednávania sa mal uskutočniť dňa 18.11.2014. Bez uvedenia dôvodu mi však bolo oznámené, že tento termín sa odročuje na deň 3.2.2015. Pred týmto termínom som opäť dostala oznámenie o zrušení pojednávania a jeho odročení na neurčito.

Chcem uviesť, že neviem, aký je „dôvod“ na neustále odročovania termínov pojednávania, ale ja som nežiadala odročiť ani jedno pojednávanie. Prekážky teda neboli na mojej strane.

Výsledkom týchto náhod je, že od podania návrhu dňa 25.1.2011 sa v konaní na môj návrh vedenom na Okresnom súde Košice I č.k. 10C/21/2011 neuskutočnilo vyše štyroch rokov jediné pojednávanie!!!

Chcem opakovane zdôrazniť, vlastník (spoluvlastník) bytu č. 1 v dome [REDACTED] [REDACTED] si svoj domnelý nárok na zaplatenie čiastky 5 352,90 Eur voči mne v zmysle mnou napadnutého uznesenia schôdze vlastníkov bytov a nebytových priestorov zo dňa 11.1.2011 uplatňuje v občianskom súdnom konaní vedenom na Okresnom súde Košice II pod č.k. 19C/119/2011... Avšak na rozdiel od môjho návrhu, o návrhu protistrany súd začal konať rýchlo. Návrh zo strany [REDACTED] bol podaný dňa 13.9.2011, do dnešného dňa bolo vytýčených množstvo pojednávaní vo veci...

Osobne som už s istotou presvedčená o tom, že súdy v tomto prípade účelovo nekonajú o mojom návrhu a naopak, rýchlo sa koná o návrhu [REDACTED] voči mne, hoci tieto dve konania spolu súvisia...

Mám za to, že ako navrhovateľka som vôbec nijako nespôsobilá prietahy v konaní. Nečinnosť Okresného súdu Košice I s vykonaním akéhokoľvek úkonu po dobu približne štyroch rokov je ničím neospravedliteľná.»

Sťažovateľka v tejto veci považuje za primerané, aby jej bolo priznané aj finančné zadosťučinenie v sume 10 000 € „Vzhľadom na ničom neospravedliteľnú a nezdôvodniteľnú nečinnosť súdu.“

Na základe uvedeného sťažovateľka navrhla, aby ústavný súd po prijatí sťažnosti na ďalšie konanie rozhodol týmto nálezom:

„Právo sťažovateľky

- na prejednanie veci bez zbytočných prietahov zakotveného v článku 48 ods. 2

Ústavy Slovenskej republiky, a

- na prerokovanie veci v primeranej lehote zakotveného v čl. 6 ods. 1 prvá veta Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd

postupom Okresného súdu Košice I vo veci sp. zn. 10C/ 21/2011 porušené bolo.

Ústavný súd Slovenskej republiky prikazuje, aby Okresný súd Košice I konal vo veci vedenej na Okresnom súde Košice I sp. zn. 10C/21/2011 bez prietahov.

Ústavný súd Slovenskej republiky zakazuje Okresnému súdu Košice - okolie pokračovať v porušovaní namietaných práv sťažovateľky.

Ústavný súd Slovenskej republiky priznáva sťažovateľke finančné zadostučinenie vo výške 10 000.-Eur.

Odporca je povinný nahradiť sťažovateľke trovy konania.“

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Predmetom sťažnosti je sťažovateľkou namietané porušenie jej základného práva na prerokovanie vecí bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva

na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 10 C 21/2011.

Podľa § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde sťažnosť podľa čl. 127 ústavy nie je prípustná, ak sťažovateľ nevyčerpal opravné prostriedky alebo iné právne prostriedky, ktoré mu zákon na ochranu jeho základných práv a slobôd účinne poskytuje a na ktorých použitie je sťažovateľ oprávnený podľa osobitných predpisov. Podľa odseku 2 citovaného ustanovenia ústavný súd neodmietne prijatie sťažnosti, aj keď sa nesplnila podmienka podľa odseku 1, ak sťažovateľ preukáže, že túto podmienku nesplnil z dôvodov hodných osobitného zreteľa.

Ústavný súd už viackrát rozhodol (m. m. I. ÚS 21/99, IV. ÚS 153/03, I. ÚS 33/05), že účelom práva účastníka konania pred všeobecným súdom podať sťažnosť na prieťahy v konaní je poskytnutie príležitosti tomuto súdu, aby sám odstránil protiprávny stav zapríčinený porušením základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov. Ústavný súd preto o sťažnosti, ktorou je namietané porušenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (i práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru), koná iba za predpokladu, ak sťažovateľ preukáže, že využil označené právne prostriedky, ktoré má k dispozícii podľa zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o súdoch“), alebo ak sa preukáže, že túto podmienku nesplnil z dôvodov hodných osobitného zreteľa (§ 53 ods. 2 zákona o ústavnom súde).

Podľa ustáleného názoru ústavného súdu sa podanie sťažnosti na prieťahy v konaní v zmysle § 62 a nasl. zákona o súdoch zásadne považuje za účinný prostriedok ochrany takých základných práv, ktoré súvisia so základným právom na súdnu ochranu, ako aj so základným právom na konanie bez zbytočných prieťahov (napr. IV. ÚS 153/03, I. ÚS 164/2010). Účinnosť takého právneho prostriedku ochrany pred zbytočnými prieťahmi v súdnom konaní potvrdzuje aj znenie zákona č. 385/2000 Z. z. o sudcoch a prísediacich a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o sudcoch“), ktorý vo viacerých ustanoveniach zdôrazňuje povinnosť sudcu konať bez

zbytočných prievahov a ustanovuje za také prievahy aj disciplinárnu zodpovednosť [§ 2 ods. 2, § 30 ods. 4, § 52 ods. 1, § 116 ods. 1 písm. b) a § 118 ods. 1 zákona o sudcoch]. Podobne aj zákon o súdoch v § 64 ods. 1 ustanovuje, že „Účelom vybavovania sťažnosti je zistiť, či v danej veci boli spôsobené prievahy v konaní...“. V zmysle prvej vety druhého odseku citovaného zákonného ustanovenia „Orgán, ktorý vybavuje sťažnosť, je povinný na účel zistenia stavu veci prešetriť všetky skutočnosti.“. V súvislosti s tým ústavný súd poznamenáva, že vyčerpanie opravných prostriedkov alebo iných právnych prostriedkov, ktoré zákon sťažovateľovi na ochranu jeho základných práv a slobôd účinne poskytuje a na ktorých použitie je oprávnený podľa osobitných predpisov, je jedným z atribútov prípustnosti sťažnosti podľa čl. 127 ods. 1 ústavy, a teda podmienkou konania vo veci individuálnej ochrany základných práv a slobôd pred ústavným súdom.

Špecifickosť sťažnosti podľa čl. 127 ods. 1 ústavy teda spočíva okrem iného aj v tom, že k jej podaniu môže zásadne dôjsť až subsidiárne. Zmysel a účel zásady subsidiarity vyplýva aj z toho, že ochrana ústavnosti nie je a ani z povahy veci nemôže byť iba úlohou ústavného súdu, ale je takisto úlohou všetkých orgánov verejnej moci, v tom rámci predovšetkým všeobecného súdnictva. Ústavný súd predstavuje v tejto súvislosti inštitucionálny mechanizmus, ktorý nastupuje až v prípade zlyhania všetkých ostatných do úvahy prichádzajúcich orgánov verejnej moci.

Zo sťažnosti vyplýva, že sťažovateľka sa už v tejto veci obrátila na ústavný súd so sťažnosťou namietajúcou prievahy v napadnutom konaní, ktorú ústavný súd odmietol uznesením sp. zn. IV. ÚS 214/2014 z 3. apríla 2014 ako neprípustnú vzhľadom na nevyužitie sťažnosti na prievahy podľa § 62 a nasl. zákona o súdoch. Ústavný súd v súčinnosti s okresným súdom zistil, že sťažovateľka aj napriek odmietnutiu jej predchádzajúcej ústavnej sťažnosti sťažnosť na prievahy v napadnutom konaní adresovanú predsedovi okresného súdu nepodala ani po tom, čo ústavný súd jej predchádzajúcu sťažnosť odmietol.

Sťažovateľka v sťažnosti uviedla, že sťažnosť na prieťahy v napadnutom konaní predsedovi okresného súdu nepodala z dôvodu, že „by sa tým nič nezmenilo a v konečnom dôsledku s prihliadnutím na ostatnú judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva, takýto zbytočný administratívny úkon ani nie je pre podanie ústavnej sťažnosti potrebný“. Zároveň uviedla, že má informácie „o iných obdobných sťažnostiach na prieťahy v konaní Ústavnému súdu bez podania sťažnosti predsedovi súdu, a tie odmietnuté neboli“, tieto však bližšie nekonkretizovala.

Ústavný súd v súvislosti s argumentáciou sťažovateľky opakovane zdôrazňuje, že v súlade so svojou stabilizovanou judikatúrou (napr. IV. ÚS 26/2012, IV. ÚS 93/2012) na požiadavke využitia prostriedkov nápravy v zmysle § 62 a nasl. zákona o súdoch na orgáne štátnej správy dotknutého súdu v zásade už netrvá v prípadoch, keď dĺžka namietaného konania v čase doručenia sťažnosti ústavnému súdu bola už *prima facie* zjavne neprimeraná, čo však v konkrétnych okolnostiach danej veci nemožno podľa jeho názoru bez ďalšieho konštatovať (napadnuté konanie od jeho začiatku až do podania ústavnej sťažnosti trvá štyri roky a jeden mesiac).

Keďže sťažovateľka, ktorá je kvalifikovane právne zastúpená, sťažnosť na prieťahy v konaní predsedovi okresného súdu nepodala, a to aj napriek odmietnutiu jej predchádzajúcej ústavnej sťažnosti práve z tohto dôvodu, a ani netvrdí, že ju nepodala z dôvodov hodných osobitného zreteľa, a existenciu takýchto dôvodov nemožno vyvodiť ani z obsahu jej sťažnosti (§ 53 ods. 2 zákona o ústavnom súde), ústavný súd, opierajúc sa o svoju stabilnú judikatúru (napr. IV. ÚS 44/03, II. ÚS 7/04, II. ÚS 107/04), dospel k záveru, že vzhľadom na okolnosti prípadu niet dôvodu predpokladať, že by využitie sťažnosti podľa § 62 a nasl. zákona o súdoch neumožnilo účinnú ochranu základného práva sťažovateľky priznaného jej podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, a preto podľa § 25 ods. 2 v spojení s § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde bolo potrebné jej sťažnosť odmietnuť z dôvodu neprípustnosti.

Ústavný súd v závere pripomína, že toto rozhodnutie nezakladá prekážku veci rozhodnutej v zmysle § 24 písm. a) zákona o ústavnom súde, a preto nebráni tomu, aby

po splnení všetkých zákonom predpísaných náležitostí sťažovateľka v tejto veci v prípade zotrvania na stanovisku, že postupom okresného súdu dochádza k zbytočným prieťahom, predložila ústavnému súdu novú sťažnosť (obdobne I. ÚS 182/2010).

V dôsledku odmietnutia sťažnosti bolo už bez právneho významu, aby sa ústavný súd zaoberal ďalšími požiadavkami v nej uvedenými.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 22. apríla 2015